Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle U 60/2026 vp komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin ja markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen) sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (meriliikenteen MRV-asetuksen ja FuelEU Maritime -asetuksen muuttaminen)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin asiantuntijaa kuultavaksi valiokunnan kokoukseen 13.10.2026 ja kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa kuvatusta valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä Traficom) kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto otsikon mukaisesta valtioneuvoston U-kirjelmästä U 60/2026 vp eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Traficom on osallistunut U-kirjelmän valmisteluun tukien liikenne- ja viestintäministeriötä lento- ja meriliikennettä koskien.

Traficom on Liikenne- ja viestintäministeriön pyynnöstä laatinut alustavan vaikutusarvion komission päästökaupan muutosehdotuksesta lento- ja meriliikenteen osalta. Meriliikennettä koskeva alustava vaikutusarvio laadittiin kesällä 2026 ennen komission ehdotuksen julkaisemista. Lentoliikennettä koskeva vaikutusarvio laadittiin elokuussa 2026 ja sitä päivitettiin syyskuussa 2026 kustannusarvioiden osalta.

Traficom lausuu asiassa lentoliikenteen päästökaupan ja CORSIA-järjestelmän toimivaltaisena viranomaisena ja meriliikenteen päästökaupan viranomaistehtäviä hoitavana hallinnointiviranomaisena. Traficom tukee valtioneuvoston U-kirjelmässä esittämiä kantoja. Lisäksi Traficom esittää seuraavat huomiot.

Taloudelliset vaikutukset

Traficom kiinnittää huomiota siihen, että U-kirjelmässä esitetyssä meriliikenteen taloudellisten vaikutusten arviossa pienten alusten kuljetuskustannusten nousu on nostettu esiin erityisesti metsäteollisuuden

osalta Traficom haluaa tuoda esiin, että Traficomin alustavan vaikutusarvion perusteella tämän kokoluokan lastialuksilla kuljetetaan monipuolisesti eri toimialojen tuotteita ja raaka-aineita, kuten raakapuuta ja haketta, raakamineraaleja ja sementtiä, metalliteollisuuden tuotteita sekä lannoitteita.

Päästökauppatulot

Traficom haluaa korostaa, että komission ehdotuksen 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti, jäsenvaltioiden on käytettävä vähintään 50 prosenttia päästökaupan huutokauppatuloista päästökauppajärjestelmään kuuluvien toimialojen vähähiilistämiseen. Meri- ja lentoliikenne on tunnistettu toimialoiksi, joilla vähähiilistäminen on teknisesti ja taloudellisesti erityisen haastavaa. Traficom katsoo, että päästökauppatulojen tarkoituksenmukainen kohdentaminen meri- ja lentoliikenteen päästövähennyksiä edistäviin toimenpiteisiin vauhdittaisi näiden toimialojen vähähiilistämistä.

Kohdentamisella voitaisiin myös edistää vähäpäästöisten lento- ja meripolttoaineiden kotimaista tuotantoa sekä niihin liittyvien teknologioiden kehittämistä. Suomessa on kansainvälisesti merkittävää meriteollisuutta, laivanrakennuksen ja laivasuunnittelun sekä meriliikenteen vähähiilistämistä tukevien teknologioiden kehittämisen ja valmistuksen aloilla. Päästökauppatulojen kohdentaminen voisi vahvistaa meri- ja lentoliikenteen vähähiilistämiseen liittyvän kotimaisen teollisuuden kasvuedellytyksiä ja siten tukea Suomen vientiä ja kilpailukykyä.

Meriliikenne

Meriliikenteen päästökaupan viranomaistehtäviä hoitavana hallinnointiviranomaisena Traficom pitää myönteisenä komission ehdotuksen mukaista päästökaupan, MRV-asetuksen ja FuelEU Maritime -asetuksen raportointi- ja vaatimustenmukaisuusvelvoitteiden yhdenmukaistamista, mikä selkeyttää sääntelyä ja vähentää päällekkäisiä hallinnollisia velvoitteita.

Traficom pitää tärkeänä, että suhteettoman hallinnollisen taakan välttäminen huomioidaan yleisesti, ei ainoastaan pienempien alusten vaan myös kaikkien soveltamisalaan kuuluvien alusten ja toimivaltaisten viranomaisten näkökulmasta.

Traficom haluaa myös korostaa, että komission ehdotus offshore-toimintojen huomioimisesta toimintoperusteisesti alusluokkaan perustuvan tarkastelun sijaan selkeyttää sääntelyn soveltamista ja toimeenpanoa.

Hallinnolliset vaikutukset

Traficom yhtyy valtioneuvoston näkemykseen ehdotuksen viranomaiselle aiheuttamista hallinnollisista vaikutuksista.

MRV-asetuksen ja päästökaupan soveltamisalan laajentaminen kasvattaa Traficomin työmäärää erityisesti toimeenpanon alkuvaiheessa uusien

toimijoiden tunnistamisen, neuvonnan ja ohjauksen sekä raportointi- ja todentamisvelvoitteiden valvonnan vuoksi.

Soveltamisalan laajentuminen pienempiin aluksiin ja ilma-aluksen käyttäjiin tuo järjestelmään toimijoita, joille päästöjen tarkkailu- ja raportointivelvoitteet ovat uusia. Uusien toimijoiden määrää on tässä vaiheessa vaikea arvioida, sillä Suomessa toimivien yhtiöiden lisäksi Suomelle osoitetaan toimijoita hallinnoitavaksi myös kolmansista maista.

Traficom korostaa, että soveltamisalan laajentamisesta aiheutuva kasvava työmäärä tulee huomioida viraston resursoinnissa ja uusien tehtävien hoitamiseen on varattava riittävät resurssit.

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Pietari Pentinsaari
Ylijohtaja
Liikenteen turvallisuus ja palvelut

Elina Kari
Erityisasiantuntija
Meriympäristö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 9.10.2026.

Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.